

08 L'OPINIÓ

Grècia, juny 2012: eleccions sota pressió

Segones eleccions al Parlament grec en un mes, després que les de maig no generessin una majoria sòlida per fer govern. Tal i com preveien les enquestes, el resultat al capdavant ha estat molt ajustat entre la conservadora Nova Democràcia i la coalició d'esquerres Syriza. La mitjana de la diferència entre un i altre en la trentena d'enquestes publicades des de maig era de 0,6 punts percentuals, massa poc per determinar amb seguretat qui guanyaria les eleccions.

Davant d'aquesta incògnita s'ha produït una campanya de pressió sobre l'opinió pública grega des de diversos àmbits: els governs europeus, l'FMI, el govern dels Estats Units... El missatge de fons era el mateix: alertar sobre el perill d'una victòria de Syriza, que portaria (deien) a la sortida automàtica de Grècia de l'euro (cosa que no formava part de l'ideari de la coalició d'esquerres, però això sembla que no importava).

No sabem mai quina força han tingut aquestes pressions externes, és a dir, quants electors grecs han decidit el seu vot en funció dels missatges que venien de fora i que els comminaven a no "equivocar-se" en la seva tria. Tanmateix, de ben segur que han tingut algun efecte, molt o poc determinant.

Aquesta convocatòria ha funcionat com una segona volta, de manera que (tal i com també pronosticaven les enquestes) s'ha produït una concentració del vot en les opcions més fortes de cadascun dels blocs ideològics, en una lògica de "vot estratègic" que busca assegurar la confecció d'una majoria parlamentària sòlida (que ja de per si afavoreix el sistema electoral, que atorga cinquanta escons de manera automàtica a la força més votada). El pes conjunt de les dues forces més votades ha passat del 35% del vot el maig al 56% al juny.

La concentració del vot també explicaria l'augment de l'abstenció (més de dos-cents mil abstencionistes més que el maig), que marca un nou rècord.

A l'esquerra la concentració del vot hauria beneficiat Syriza, que ha augmentat el seu resultat de maig en més de sis-cents mil vots, gràcies a l'atracció de bona part del vot de les opcions d'esquerra, ecologistes i anti-rescat. Així, Syriza, que al maig va concentrar el 50% de tot el vot a l'esquerra del PASOK, ara en concentra el 70%. El principal perjudicat per la concentració del vot en Syriza ha estat el Partit Comunista (KKE), que ha perdut la meitat del seu vot de maig i ha obtingut el pitjor resultat de la seva història.

Ara bé, l'augment de Syriza no pot explicar-se només per l'atracció del vot de l'esquerra, ja que els seus guanys van més enllà de les pèrdues de les formacions d'aquest bloc i dels ecologistes. Així, es podria suposar que Syriza ha aconseguit atraure el vot d'electors que fa un mes van optar pel vot en blanc o el nul com a forma de protesta, o fins i tot el vot de desencantats amb el PASOK, que respecte del maig ha perdut més de setanta mil sufragis.

Pels socialistes aquesta convocatòria ha estat la confirmació del seu pas de força principal del sistema a partit subsidiari, amb el 12% dels vots, quan fa només tres anys eren el primer partit, amb gairebé tres milions de sufragis (el 43% dels vots emesos).

Pel que fa a la dreta, Nova Democràcia ha aconseguit aglutinar el 80% del vot d'aquest bloc i semblaria que també atrau electors de les forces de centre, que al maig va obtenir uns resultats històrics i que ara n'ha perdut el 60%.

A diferència del bloc d'esqueres (que ha crescut en quasi cent cinquanta mil vots entre maig i juny, si ajuntem el vot a l'esquerra i al bloc del PASOK), el conjunt de partits de dreta i centre n'han crescut només cinquanta mil. En aquest cas és possible que Nova Democràcia hagi atret algun vot del partit d'extrema dreta LAOS, que ha perdut gairebé la meitat del seu vot de maig.

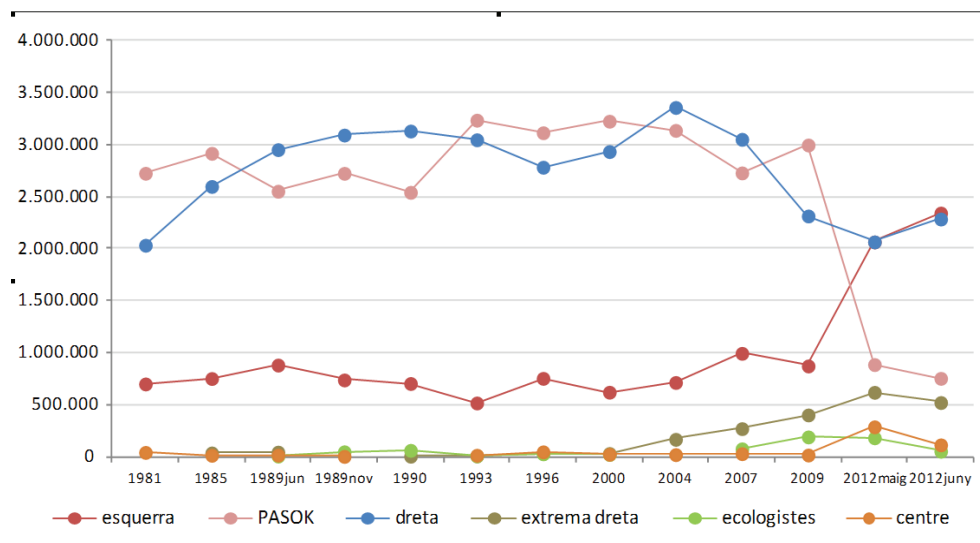
En ambdós casos, doncs, a esquerra i a dreta, s'hauria produït el mateix fenomen de concentració a les forces principals. De fet, si es suma tot el vot a l'esquerra (sense comptar-hi el PASOK), aquest és superior al de la dreta en uns cinquanta mil vots. Com és que Nova Democràcia ha quedat per davant de Syriza? Doncs perquè Nova Democràcia ha aconseguit el 80% del seu bloc, mentre que Syriza, tot i l'augment, només n'ha assolit el 70%. I això és així per la persistència del vot a Esquerra Democràtica (Dimokratiki Aristera), que ha estat l'única formació tret de les dues principals que ha mantingut el resultat de maig. Al bloc de dreta, en canvi, la formació que havia fet front a Nova Democràcia al maig, els Grecs Independents, ha cedit gairebé una tercera part del seu vot, possiblement transvasat al partit de Samaras.

Mancada dels vots d'Esquerra Democràtica, Syriza s'ha quedat a cent setanta mil vots de ser la primera força i obtenir la prima de cinquanta escons que li hauria atorgat la possibilitat de fer govern.

Tanmateix, aquesta convocatòria referma el nou escenari electoral grec, que ja havia apuntat l'elecció del maig: Syriza pren el relleu del PASOK com a força principal de l'esquerra i l'extrema dreta es consolida al Parlament. La crisi segueix fent estralls als sistemes polítics de tota Europa. I això no s'ha acabat.

Syriza s'ha quedat a cent setanta mil vots de ser la primera força i obtenir la prima de cinquanta escons que li hauria atorgat la possibilitat de fer govern

Resultats electorals per blocs ideològics 1981-2012

Resultats electorals a Grècia, maig i juny 2012

	2012maig	2012juny	
cens	9.866.430	9.945.002	78.572
votants	6.423.046	6.212.594	-210.452
blancs i nuls	151.650	61.285	-90.365
SYRIZA	1.051.094	1.653.994	602.900
Partit Comunista (KKE)	531.293	277.015	-254.278
Esquerra Democràtica	382.650	384.674	2.024
Aliança Anti-Capitalista	74.820	20.374	-54.446
Partit Comunista Marxista-Leninista	15.970	7.642	-8.328
Partit Revolucionari dels Treballadors	6.038		-6.038
Organització per a la Reconstrucció del PC de Grècia	2.602		-2.602
Organització de Comunistes Internacionalistes	2.007		-2.007
TOTAL BLOC ESQUERRA	2.066.474	2.343.699	277.225
Ecologistes	183.708	54.390	-129.318
PASOK	827.459	755.249	-72.210
Acord Social (ex PASOK, no es presenta el juny)	60.226		-60.226
TOTAL BLOC PASOK	887.685	755.249	-132.436
Unió dels Centristes	38.089	17.185	-20.904
Partit Liberal	3.589	615	-2.974
Aliança Liberal	112.879	97.973	-149.493
Acció (es presenta amb Aliança Liberal el juny)	134.587		
TOTAL BLOC CENTRE	289.144	115.773	-173.371
Nova Democràcia	1.183.851	1.824.342	437.929
Aliança Democràtica (es presenten amb ND el juny)	160.280		-160.280
Grecs Independents	664.737	462.175	-202.562
"No": Revitalització Democràtica-Front Popular Unit	57.883		-57.883
TOTAL BLOC DRETA	2.066.751	2.286.517	219.766
LAOS	182.023	97.021	-85.002
Albada Daurada	438.910	425.792	-13.118
TOTAL BLOC EXTREMA DRETA	620.933	522.813	-98.120
Moviment "Jo no pago"	55.240	23.722	-31.518
Associació de la Unitat Nacional	37.970		-37.970
Partit Pirata	32.272	14.160	-18.112
Altres	33.053	34.896	1.843
TOTAL ALTRES	158.535	72.778	-85.757